

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΔΥΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ «ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΕΣ»
ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΤΗ ΔΙΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ
1-3 Οκτωβρίου 2021

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Παρασκευή 1/10/2021 (15:00-20:10)

15:00-15:15 Χαιρετισμός: Ιωάννα Παπαντωνίου

15:15-15:35 ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

Ξένια Πολίτου, Επιμελήτρια Συλλογής Νεοελληνικού Πολιτισμού Μουσείου Μπενάκη

Ενδυμασίες «εθνικές» ή τοπικές, παραδοσιακές ή λαϊκές; Ζήτημα προσδιορισμού των νεοελληνικών ενδυματολογικών συνόλων μεταξύ του εθνικού και του τοπικού

ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΕΣ: ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ, ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

15:40-17:40 Α΄ Συνεδρία

Συντονισμός: Ελπίδα Βόγλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νεότερης και Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

15:40- 16:00 Πολύμνια Συνοδινού, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Π.Μ.Σ «Βυζαντινές και Μεσαιωνικές Σπουδές»

Προσεγγίσεις των «εθνικών» ενδυμασιών: «Κριτήρια» ένταξης ενδυμασιών εκτός ελλαδικής επικράτειας στην ιστορία της ελληνικής ενδυμασίας (19ος- 21ος αιώνας)

16:00- 16:20 Νότα Σεφερλή, Φιλολόγος-Εκπαιδευτικός, Μ.Α στη Δημιουργική Γραφή, Μ.Α στην Παιδαγωγική των Νέων Ελληνικών

Η φουστανέλα ως παρουσία και ως απώλεια στο εθνικό μας αφήγημα: Ταυτοτικές αναζητήσεις με φόντο το αίτημα της εθνικής ολοκλήρωσης

16:20-16:40 Γεώργιος Η. Κόνδης, Δρ. Κοινωνικών Επιστημών του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λουβαίν (Βέλγιο)

Le rallikare: Η γαλλική αντίληψη και προβολή της ελληνικής εθνικής φορεσιάς - Διαμόρφωση, συμβολισμοί και πρακτικές (1821-1900)

16:40-17:00 Αφροδίτη Κουκή, Υπ. διδάκτωρ Ιστορίας της Τέχνης Πανεπιστημίου Κρήτης

Οι «εθνικές» ενδυμασίες στο πλαίσιο της «λαϊκής» τέχνης: Οργανωμένες προσπάθειες προσέγγισής τους (τέλη 19ου – αρχές 20ού αιώνα)

17:00-17:40 Συζήτηση (40 λεπτά)

17:30-18:10 Διάλειμμα (30 λεπτά)

18:10-20:10 Β΄ Συνεδρία

Συντονισμός: Αγγελική Ρουμελιώτη

18:10- 18:30 Αναστασία (Νάνσυ) Χαρμαντά, Υποψήφια διδάκτωρ του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου
«Βασιλικές» προσεγγίσεις του «εθνικού» ενδύματος

18:30-18:50 Ελένη Παπαθωμά, Ιστορικός-Λαογράφος, Επιμελήτρια Μουσείου Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού

«Φέρουσα στολήν ελληνικήν»: Η επίσημη ενδυμασία της βασίλισσας Όλγας ως περίπτωση θεσμικής αξιοποίησης μιας τοπικής φορεσιάς

18:50-19:10 Δρ. Τατιάνα Κουσουλού, Συντηρήτρια Υφάσματος, Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων, Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Ο επενδύτης της Βασίλισσας Όλγας (1870): Διάσωση, συντήρηση, ανάδειξη

19:10-19:30 Σπύρος Κουλοχέρης, Δικηγόρος

Δρ. Χρύσα Καπαρτζιάνη, Δικηγόρος

Μυρσίνη Πήχου, Υπ. διδάκτωρ στην Ιστορία της Τέχνης

Από τον τσολι-ά στον εύ-ζωνα. Κανονιστικές ρυθμίσεις και φαντασιακές επενδύσεις του επίσημου ενδύματος της Προεδρικής Φρουράς

19:30-20:10 Συζήτηση (40 λεπτά) – Λήξη ημέρας

Σάββατο 2/10/20121 (10:00-19:00)

ΟΙ ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΕΣ ΩΣ ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥΣ, ΠΑΡΕΛΑΣΕΙΣ, ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΟΡΤΕΣ, ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

10:00-12:00 Γ' Συνεδρία

Συντονισμός: Νάντια Μαχά

10:00-10:20 Ευαγγελία Άντζακα, Λαογράφος

«Όλας τας ελληνικάς ενδυμασίας ...» ή πώς συγκροτείται η εθνική επικράτεια: Η Μεγάλη Εθνική Εορτή του Λυκείου των Ελληνίδων, Στάδιο, 1914

10:20-10:40 Φωτεινή Κωστάκου, Δρ. Νεοελληνικής Φιλολογίας

Η εθνική ενδυμασία και η ελληνική λαϊκή φορεσιά στις Δελφικές Εορτές

10:40-11:00 Κωνσταντίνα Μπάδα, Ομ. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Τομέας Λαογραφίας

Φουσανέλες και ντουλαμάδες ως επιτελεστικές διαδικασίες συγκρότησης της ιστορικής συλλογικής μνήμης και ταυτότητας στο Μεσολόγγι

11:00-11:20 Μ. Γ. Βαρβούνης, Καθηγητής Λαογραφίας, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Σύγχρονες τελετουργικές χρήσεις των «εθνικών ενδυμασιών»: Μεταξύ λαϊκής θρησκευτικότητας και εθνοτοπικής ταυτότητας

11:20-12:00 Συζήτηση (40 λεπτά)

12:00-12:30 Διάλειμμα (30 λεπτά)

12:30-14:30 Δ' Συνεδρία

Συντονισμός: Έλια Πετρίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

12:30-12:50 Ιωάννα Παπαντωνίου, Σκηνογράφος-Ενδυματολόγος, Πρόεδρος ΠΛΙ «Βλαχούλες», τσολιαδάκια και «Αμαλίες»: από το αποκριατικό στο ένδυμα παρελάσεων

12:50-13:10 Μαρία Καραχάλιου, Πτυχιούχος του Τμήματος Ελληνικού Πολιτισμού της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, Αντιπρόεδρος του Λυκείου των Ελληνίδων Βρυξελλών και Έφορος του Καλλιτεχνικού Τμήματος και του Τμήματος Εθνικών Χορών

Οι «εθνικές ενδυμασίες» ως έκφραση της εθνικής ταυτότητας στο πλαίσιο της εκάστοτε θεσμικής τους επιτέλεσης στον χώρο της ελληνικής Διασποράς στο Βέλγιο

13:10-13:30 Αγγελική Ρουμελιώτη, Υπεύθυνη Συλλογών Πελοποννησιακού Λαογραφικού Ιδρύματος «Β. Παπαντωνίου»

«...Και φόρεσα της λευτεριάς, τα ρούχα τα γραμμένα, σημάδια της ελευθεριάς, καθάρια, τιμημένα...»: Οι Ομάδες Ιστορικής Αναβίωσης του 1821 και οι ενδυμασίες τους

13:30-13:50 Δρ. Ζωή Αρβανιτίδου, Λέκτορας και ερευνήτρια, Τμήμα Υγείας, Φυσικής Αγωγής και Μελέτης Καταναλωτών, Παιδαγωγική σχολή, Πανεπιστήμιο Μάλτας

Κατασκευή, ενίσχυση και προβολή της εθνικής ταυτότητας μέσω των αθλητικών στολών

13:50-14:30 Συζήτηση (40 λεπτά)

14:30-17:00 Διάλειμμα (μεσημεριανή διακοπή)

ΑΠΟ ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΟ ΤΟΠΙΚΟ

17:00-19:00 Ε΄ Συνεδρία

Συντονισμός: Ξένια Πολίτου

17:00-17:20 Linda Welters, Professor of Textiles, Fashion Merchandising and Design at the University of Rhode Island

The Spaleto: The Amalia Dress on Kythira

17:20-17:40 Ευφροσύνη Ριζοπούλου-Ηγουμενίδου, Αρχαιολόγος-Εθνογράφος
Νόλη Μωυσή, Αρχαιολόγος-Ενδυματολόγος

Η «εθνική ενδυμασία» τύπου Αμαλίας στην Κύπρο

17:40-18:00 Σοφία Τσουρινάκη, Ερευνήτρια-Τεχνολόγος αρχαίου υφάσματος

Οι Βρακούσες της Λέσβου: Το ένδυμα ως αναγνώριση και επικοινωνία ταυτότητας

18:00-18:20 Μαρίνα Βρέλλη-Ζάχου, Καθηγήτρια Λαογραφίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Το γιαννιώτικο πιρπιρί

18:20-19:00 Συζήτηση (40 λεπτά) – Λήξη ημέρας

Κυριακή 3/10/2021 (10:00-19:00)

ΟΙ ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΕΣ ΣΤΙΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

10:00-12:00 ΣΤ΄ Συνεδρία

Συντονισμός: Σοφία Παντουβάκη

10:00-10:20 Γιώργος Ναθαναήλ, Δρ. Λαογραφίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Εικαστικές απεικονίσεις του Δημητρίου-Θεμιστοκλή Βισβίζη

10:20-10:40 Μαρία Γ. Μόσχου, Δρ. Ιστορίας της Τέχνης

Εθνική ταυτότητα και πτυχές της επιθυμίας για το μοντέρνο: «Ποδηλάτες μεταμφιεσμένοι σε τσολιάδες» του Γιάννη Τσαρούχη

10:40-11:00 Αριστούλα Τόλη, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια ΣΕΦΑΑ ΕΚΠΑ

Οι τοπικές ενδυμασίες στο φωτογραφικό έργο «Μίτος» του Μιχαήλ Παππά: Μια εθνογραφική προσέγγιση του καλλιτεχνικού έργου

11:00-11:20 Ελευθερία Βερούση, Σκηνογράφος-Ενδυματολόγος, Θεατρολόγος, Μουσικός

Ethnic Manga

11:20-12:00 Συζήτηση (40 λεπτά)

12:00-12:30 Διάλειμμα (30 λεπτά)

12:30-14:00 Ζ' Συνεδρία

Συντονισμός: Μυρσίνη Πήχου

12:30-12:50 Ίλια Λακίδου, Δρ. Θεατρολογίας, Μέλος ΕΔΙΠ, ΤΘΣ ΕΚΠΑ

Οι Πανέλληνες στην «Ειρήνη» του Αριστοφάνη: 1964, Άρμα Θεάτρου και Εθνικό Θέατρο

12:50-13:10 Χρύσα Μάντακα, Επ. Καθηγήτρια Ενδυματολογίας ΑΠΘ, Σκηνογράφος-Ενδυματολόγος, Διδάκτορας Θεάτρου

Μαρτυρίες σχετικά με την «εθνική» ενδυμασία στο θέατρο και τον κινηματογράφο και την επενέργειά της στη διαδικασία συγκρότησης της εικαστικής ταυτότητας του ρόλου

13:10-13:30 Σοφία Παντουβάκη, Σκηνογράφος, Καθηγήτρια Ενδυματολογίας για το Θέατρο και τον Κινηματογράφο, Πανεπιστήμιο Aalto της Φινλανδίας

Το οπερατικό κοστούμι ως σύμβολο εθνικής ταυτότητας: Το παράδειγμα της όπερας «Κώστας Καρυωτάκης» (Μ. Θεοδωράκη)

13:30-14:00 Συζήτηση (30 λεπτά)

14:00-16:30 Διάλειμμα (μεσημεριανή διακοπή)

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ, ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΝΔΥΜΑΣΙΩΝ

16:30-18:00 Η΄ Συνεδρία

Συντονισμός: Μαρίνα Βρέλλη-Ζάχου

16:30-16:50 Πηνελόπη Λαλιώτη, Συντηρήτρια Υφάσματος, Μέλος χορευτικού ομίλου «Ορφεύς», Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο Τμήμα Διοίκησης Πολιτισμικών Μονάδων του ΕΑΠ

Εθνικές ενδυμασίες: Πολιτιστικός τουρισμός και «nation branding»

16:50-17:10 Βενετία Κουτσού, Ενδυματολόγος-Σχεδιάστρια, Λέκτορας Εφαρμογών, Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος, Τμήμα Δημιουργικού Σχεδιασμού και Ένδυσης

Περικλής-Νικόλαος Μυκωνιάτης, Ιστορικός Τέχνης, Διδάσκων, Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος, Τμήμα Δημιουργικού Σχεδιασμού και Ένδυσης

Το «ένδυμα της ελευθερίας», εθνικές ενδυμασίες, σύγχρονες ενδυματολογικές προσεγγίσεις και ερμηνείες

17:10-17:30 Νάντια Μαχά-Μπιζούμη, Επ. Καθηγήτρια Λαογραφίας, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Αισθητικές όψεις της ελληνικότητας και η σύνδεσή τους με τη σύγχρονη διαχείριση του λαϊκού ενδυματολογικού πολιτισμού

17:30-18:00 Συζήτηση (30 λεπτά)

18:00-19:00 Σύνοψη συνεδρίου: Νάντια Μαχά-Μπιζούμη, Έλια Πετρίδου

Γενική συζήτηση – Λήξη συνεδρίου